ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Μαρτίου 2014

σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.34572 (13/C) (ex 13/NN) που χορήγησε η Ελλάδα προς τη ΛΑΡΚΟ Γενική Μεταλλευτική & Μεταλλουργική Εταιρεία ΑΕ

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 1818]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2014/539/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και συγκεκριμένα το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω άρθρα ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής της, η Ελλάδα θέσπισε ένα πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων ([2]). Η ΛΑΡΚΟ Γενική Μεταλλευτική & Μεταλλουργική ΑΕ (εφεξής «ΛΑΡΚΟ») έχει χαρακτηριστεί ως κρατική εταιρεία προς ιδιωτικοποίηση.

(2) Τον Μάρτιο του 2012, το Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (εφεξής «ΤΑΙΠΕΔ») ([3]) ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με τη σχεδιαζόμενη ιδιωτικοποίηση της ΛΑΡΚΟ. Προκειμένου να διασαφηνισθεί κατά πόσον θα μπορούσαν να ανακύψουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων στο εν λόγω σχέδιο ιδιωτικοποίησης, η Επιτροπή κίνησε αυτεπαγγέλτως τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση και άρχισε την προκαταρκτική αξιολόγησή της τον Απρίλιο του 2012.

(3) Στο πλαίσιο αυτών των συζητήσεων, κατέστη εμφανές από την απάντηση των ελληνικών αρχών στο ερωτηματολόγιο της 16ης Μαρτίου 2012 ότι η ΛΑΡΚΟ είχε ήδη επωφεληθεί από κρατικές ενισχύσεις. Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες με ηλεκτρονικά μηνύματα της 18ης Απριλίου 2012, της 24ης Απριλίου 2012, της 5ης Ιουλίου 2012, της 22ας Αυγούστου 2012 και της 7ης Δεκεμβρίου 2012, και με επιστολές της 4ης Μαΐου 2012 και της 14ης Ιανουαρίου 2013, στα οποία οι ελληνικές αρχές απάντησαν στις 20 Απριλίου 2012, στις 26 Απριλίου 2012, στις 3 Οκτωβρίου 2012, στις 13 Νοεμβρίου 2012, στις 15 Νοεμβρίου 2012, στις 7 Δεκεμβρίου 2012, στις 24 Δεκεμβρίου 2012 και στις 18 Ιανουαρίου 2013. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και εκπροσώπων των ελληνικών αρχών στις 30 Απριλίου 2012 και στις 11 Σεπτεμβρίου 2012 στην Αθήνα, και στις 25 Ιανουαρίου 2013 στις Βρυξέλλες.

(4) Με επιστολή της 6ης Μαρτίου 2013 («η απόφαση της 6ης Μαρτίου 2013»), η Επιτροπή ενημέρωσε την Ελλάδα ότι αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης σχετικά με ορισμένα μέτρα ενίσχυσης που περιγράφονται στο τμήμα 2.2 παρακάτω («η επίσημη διαδικασία έρευνας»).

([1]) ΕΕ C 136 της 15.5.2013, σ. 27.

([2]) Βλέπε το «Δεύτερο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής για την Ελλάδα — Πρώτη επανεξέταση Δεκεμβρίου 2012», http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf

([3]) Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) είναι ανώνυμη εταιρεία που ιδρύθηκε την 1η Ιουλίου 2011 προκειμένου να διαχειριστεί τη διαδικασία ιδιωτικοποιήσεων.

(5) Η απόφαση της 6ης Μαρτίου 2013 δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([4]). Η Επιτροπή κάλεσε τις ελληνικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα μέτρα ενίσχυσης.

(6) Η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις των ελληνικών αρχών στις 30 Απριλίου 2013. Δεν έλαβε τις παρατηρήσεις από ενδιαφερόμενα μέρη.

(7) Με ηλεκτρονικό μήνυμα της 21ης Ιανουαρίου 2014, οι ελληνικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι συμφωνούσαν με την έκδοση της απόφασης στην αγγλική γλώσσα.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

2.1. **Ο δικαιούχος**

(8) Η ΛΑΡΚΟ ειδικεύεται στην εξόρυξη και επεξεργασία μεταλλεύματος λατερίτη, εξόρυξη λιγνίτη και παραγωγή σιδηρονικελίου και υποπροϊόντων του. Οι δραστηριότητές της περιλαμβάνουν τη διερεύνηση, την ανάπτυξη, την εκμετάλλευση ορυχείων/λατομείων, την τήξη και την εμπορία των προϊόντων της παγκοσμίως. Η ΛΑΡΚΟ είναι ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς σιδηρονικελίου στον κόσμο. Το 2012 απασχολούσε 960 εργαζομένους και συνεπώς χαρακτηρίστηκε ως μεγάλη επιχείρηση ([5]).

(9) Την περίοδο της επίσημης διαδικασίας, το 55,2 % των μετοχών της ΛΑΡΚΟ ανήκε στο Ελληνικό Δημόσιο μέσω του ΤΑΙΠΕΔ, το 33,4 % στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας Α.Ε. («ΕΤΕ», ιδιωτικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) και το 11,4 % στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. («ΔΕΗ», ο κατεστημένος παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, του οποίου το Δημόσιο είναι μέτοχος πλειοψηφίας).

(10) Η ΛΑΡΚΟ λειτουργεί εργοστάσιο τήξης στη Λάρυμνα, στην κεντρική Ελλάδα. Η ΛΑΡΚΟ διαθέτει επίσης σημαντικά δικαιώματα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων σε διάφορες τοποθεσίες στην Ελλάδα, σε τέσσερις εγκαταστάσεις: τα ορυχεία του Αγίου Ιωάννη (κοντά στη Λάρυμνα), τα ορυχεία της Εύβοιας, τα ορυχεία της Καστοριάς και το ορυχείο λιγνίτη στα Σέρβια.

(11) Η ΛΑΡΚΟ ιδρύθηκε το 1989 ως νέα επιχειρηματική οντότητα μετά την εκκαθάριση της Ελληνικής Μεταλλευτικής και Μεταλλουργικής ΑΕ — Λάρυμνα («Παλιά ΛΑΡΚΟ»). Η παλιά ΛΑΡΚΟ είναι ακόμα υπό εκκαθάριση, αλλά τα στοιχεία του ενεργητικού της είχαν μεταβιβαστεί στη ΛΑΡΚΟ μαζί με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις το 1989. Η παλιά ΛΑΡΚΟ αποτελεί συνεπώς πιστωτή της ΛΑΡΚΟ.

2.2. **Περιγραφή των μέτρων**

2.2.1. *Μέτρο 1: Μη είσπραξη των οφειλών προς το Υπουργείο Οικονομικών*

(12) Τον Απρίλιο του 1998 συνήφθη συμφωνία διευθέτησης του χρέους μεταξύ της ΛΑΡΚΟ και των βασικών πιστωτών της, συγκεκριμένα της παλιάς ΛΑΡΚΟ, της ΔΕΗ και του Ελληνικού Δημοσίου. Στο πλαίσιο της συμφωνίας του 1998, η οφειλή της ΛΑΡΚΟ προς τους πιστωτές της έπρεπε να εξυπηρετηθεί με ετήσιο επιτόκιο 6 %. Ωστόσο, η οφειλή προς το Ελληνικό Δημόσιο παρέμεινε σταθερή ή αυξήθηκε ελαφρώς τουλάχιστον από το 2004 ([6]), ενώ οι αντίστοιχες οφειλές προς τη ΔΕΗ και την παλιά ΛΑΡΚΟ έχουν εξαλειφθεί ή μειωθεί ([7]).

(13) Κατά συνέπεια, φαίνεται ότι το Δημόσιο αντιμετώπισε την πίστωσή του προς τη ΛΑΡΚΟ με διαφορετικό τρόπο από τους δύο άλλους πιστωτές.

2.2.2. *Μέτρο 2: Η κρατική εγγύηση του 2008*

(14) Στις 22 Δεκεμβρίου 2008 το Δημόσιο χορήγησε εγγύηση για δάνειο ύψους 30 εκατ. ευρώ από την Αγροτική Τράπεζα στη ΛΑΡΚΟ. Η εγγύηση κάλυπτε το 100 % του δανείου για τριετή περίοδο και είχε προμήθεια εγγύησης 1 % σε ετήσια βάση.

2.2.3. *Μέτρο 3: Η αύξηση του κεφαλαίου του 2009*

(15) Το 2009, υπό το πρίσμα του αρνητικού μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΡΚΟ, το διοικητικό συμβούλιό της πρότεινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ύψους 134 εκατ. ευρώ, με την οποία συμφώνησαν οι τρεις μέτοχοί της. Ωστόσο, μόνο το Ελληνικό Δημόσιο άσκησε τα δικαιώματά του στο ακέραιο, ενώ η ΕΤΕ άσκησε τα δικαιώματά της μερικώς και η ΔΕΗ δεν συμμετείχε καθόλου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Κανένας νέος μέτοχος δεν συνεισέφερε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

([4]) Πρβλ. υποσημείωση 1.
([5]) Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).
([6]) Το 2004 ανερχόταν σε 10,3 εκατ. ευρώ και αυξανόταν σταθερά, φθάνοντας τα 13,5 εκατ. ευρώ το 2011.
([7]) ΔΕΗ: 39 εκατ. ευρώ το 2004, μηδέν το 2011· παλιά ΛΑΡΚΟ: 48,3 εκατ. ευρώ το 2007, 43,8 εκατ. ευρώ το 2011.

(16) Η πραγματική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε σε μόλις 65,5 εκατ. ευρώ, με εισφορά του Δημοσίου ύψους περίπου 45 εκατ. ευρώ (το 69 % της συνολικής εισφοράς κεφαλαίου) και με εισφορά της ΕΤΕ ύψους 20,5 εκατ. ευρώ (31 %). Παρά την κακή οικονομική κατάσταση της ΛΑΡΚΟ, φαίνεται ότι η αύξηση του κεφαλαίου δεν βασίστηκε σε σχέδιο αναδιάρθρωσης για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας της εταιρείας, ενώ η ΕΤΕ φαίνεται να έχει διαγράψει τη λογιστική αξία της εταιρείας «διότι ο Όμιλος δεν αναμένει να ανακτήσει το λογιστικό υπόλοιπο της επένδυσης, δεδομένου ότι η εταιρεία αντιμετωπίζει σημαντικές οικονομικές δυσκολίες» ([8]) (βλέπε αιτιολογική σκέψη 45 της απόφασης της 6ης Μαρτίου 2013).

2.2.4. *Μέτρο 4: Η κρατική εγγύηση του 2010*

(17) Στις 10 Μαΐου 2010 το Δημόσιο χορήγησε εγγύηση που καλύπτει εγγυητική επιστολή που παρέσχε η ΕΤΕ για χρέος ύψους 10,8 εκατ. ευρώ της ΛΑΡΚΟ. Η εγγύηση κάλυπτε το 100 % της εγγυητικής επιστολής και ήταν αορίστου διαρκείας. Η προμήθεια της εγγύησης ήταν 2 % σε ετήσια βάση.

2.2.5. *Μέτρο 5: Εγγυητικές επιστολές αντί για εκ των προτέρων καταβολή φορολογικού προστίμου το 2010*

(18) Το 2010, οι ελληνικές φορολογικές αρχές έλεγξαν τις οικονομικές καταστάσεις της ΛΑΡΚΟ και απέρριψαν τη λογιστική εγγραφή ορισμένων ζημιών που προκύπτουν από συμβάσεις αντιστάθμισης (hedging) για την τιμή του νικελίου. Ως αποτέλεσμα της εσφαλμένης λογιστικής εγγραφής ορισμένων ζημιών, επεβλήθη φορολογικό πρόστιμο ύψους 190 εκατ. ευρώ ([9]).

(19) Στη συνέχεια, η ΛΑΡΚΟ αμφισβήτησε το φορολογικό πρόστιμο ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ([10]), η οντότητα που φέρει την ευθύνη για το πρόστιμο πρέπει να προκαταβάλει το 25 % του εν λόγω ποσού προκειμένου να μπορεί να αμφισβητήσει το πρόστιμο ενώπιον δικαστηρίου (στην προκειμένη περίπτωση το 25 % αντιστοιχούσε σε 47 εκατ. ευρώ).

(20) Ωστόσο, στην περίπτωση της ΛΑΡΚΟ, ένα ελληνικό διοικητικό δικαστήριο αποφάσισε να απαλλάξει την εταιρεία από την υποχρέωση της εκ των προτέρων καταβολής του 25 % του προστίμου, αντικαθιστώντας τη με την υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικών επιστολών ύψους μόλις 1,5 εκατ. ευρώ.

2.2.6. *Μέτρο 6: Η κρατική εγγύηση του 2011*

(21) Στις 30 Δεκεμβρίου 2011 το Δημόσιο χορήγησε εγγύηση για δύο δάνεια ύψους 30 εκατ. ευρώ και 20 εκατ. ευρώ από την Αγροτική Τράπεζα. Ένα από τα δάνεια (εκείνο των 20 εκατ. ευρώ) ήταν ληξιπρόθεσμο κατά τη στιγμή της χορήγησης της εγγύησης. Οι εγγυήσεις παρείχαν κάλυψη 100 % και η προμήθεια ήταν 1 % σε ετήσια βάση.

2.3. **Λόγοι για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας**

(22) Στην απόφαση της 6ης Μαρτίου 2013 (αιτιολογικές σκέψεις 18-25), η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η ΛΑΡΚΟ μπορούσε να θεωρηθεί προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών για τη διάσωση και αναδιάρθρωση ([11]) από το 2007. Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι και τα έξι μέτρα συνιστούσαν κρατική ενίσχυση και εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το συμβατότητά τους με την εσωτερική αγορά.

(23) Εάν τα μέτρα που εντοπίστηκαν συνιστούν κρατική ενίσχυση, θεωρείται ότι χορηγήθηκαν κατά παράβαση των υποχρεώσεων κοινοποίησης και αναστολής που θεσπίζονται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

3. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

3.1. **Προβληματική επιχείρηση**

(24) Στις παρατηρήσεις τους στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας, οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι η ΛΑΡΚΟ δεν ήταν προβληματική επιχείρηση την περίοδο 2008-2009, διότι οι καταγραφείσες ζημίες οφείλονταν στη μείωση της παγκόσμιας τιμής σιδηρονικελίου τα συγκεκριμένα έτη. Οι ελληνικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι η ΛΑΡΚΟ ήταν προβληματική επιχείρηση από το 2010.

([8]) Σημείωση 24: Συμμετοχές σε συνδεδεμένες εταιρείες.

([9]) Οι ελληνικές αρχές αποσαφήνισαν στη συνέχεια ότι το εν λόγω μέτρο αφορούσε συμπληρωματικό και όχι φορολογικό πρόστιμο. Έτσι, το μέτρο 5 νοείται ότι παραπέμπει σε συμπληρωματικό φόρο και όχι σε φορολογικό πρόστιμο, όπως εσφαλμένα αναφέρεται στην απόφαση της 6ης Μαρτίου 2013.

([10]) Ελληνικός Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, νόμος 2238/1994 (*Εφημερίδα της Κυβερνήσεως*, ΦΕΚ Α 151 — 16.09.1994), άρθρο 74 παράγραφος 9.

([11]) Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2).

3.2. **Μέτρο 1: Μη είσπραξη των οφειλών προς το Υπουργείο Οικονομικών**

(25) Οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι η πίστωση του Δημοσίου προς τη ΛΑΡΚΟ δεν συνιστούσε κρατικούς πόρους εφόσον αρχικά ήταν ιδιωτική πίστωση χορηγηθείσα από τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων ΑΕ (εφεξής «ΟΑΕ»). Μετά την εκκαθάριση του ΟΑΕ, σύμφωνα με τον νόμο 2741/1999, όλες οι απαιτήσεις του μεταφέρθηκαν στο Δημόσιο.

(26) Επιπλέον, εξήγησαν ότι η συμφωνία διευθέτησης του χρέους του 1998 περιείχε ειδικούς κανόνες για την εγγραφή και την είσπραξη του οφειλόμενου χρέους που θα ίσχυαν στο τέλος κάθε οικονομικού έτους ως εξής:

α) εάν η ΛΑΡΚΟ είχε κέρδη στη διάρκεια συγκεκριμένου οικονομικού έτους, οι δεδουλευμένοι τόκοι (6 % σε ετήσια βάση) θα αποπληρώνονταν πρώτα στους πιστωτές, πριν από την αποπληρωμή του αρχικού χρέους·

β) μετά από κάθε αποπληρωμή τόκων, η ΛΑΡΚΟ θα μπορούσε να κρατήσει ορισμένο ποσό από τα κέρδη για επενδύσεις·

γ) μετά την εφαρμογή των (α) και (β), τυχόν εναπομείναν κέρδος στους λογαριασμούς της ΛΑΡΚΟ θα διετίθετο αναλογικά στους πιστωτές της.

(27) Εάν η ΛΑΡΚΟ δεν σημείωνε κέρδη μετά το 1999, οι πιστωτές είχαν το δικαίωμα να επιδιώξουν την αποπληρωμή του χρέους τους με διάφορα μέσα, όπως θεώρηση της πληρωμής ως οφειλόμενης, την κεφαλαιοποίηση του χρέους κ.λπ. Ωστόσο, οι πιστωτές δεν δικαιούνταν να προβούν σε καμία αναγκαστική εκτέλεση του εναπομείναντος χρέους, όπως κατάσχεση των στοιχείων ενεργητικού της εταιρείας ή αναγκαστική κίνηση της πτωχευτικής διαδικασίας κατά της εταιρείας.

(28) Μέχρι το 2003 οι πιστωτές λάμβαναν τους δεδουλευμένους τόκους, όπως είχε συμφωνηθεί. Κατά την περίοδο 2004-2007, η ΛΑΡΚΟ δεν είχε κέρδη και επομένως δεν υπήρξε αποπληρωμή δεδουλευμένων τόκων. Το 2007 η ΔΕΗ συνήψε συμφωνία διάθεσης πρώτης ύλης με τη ΛΑΡΚΟ, την οποία ενέκριναν όλοι οι πιστωτές, βάσει της οποίας η ΛΑΡΚΟ παρείχε λιγνίτη στη ΔΕΗ, πράγμα που μείωσε τις οφειλές αναλόγως. Οι οφειλές προς τη ΔΕΗ είχαν εξαλειφθεί πλήρως το 2011.

(29) Ο διαχειριστής της παλιάς ΛΑΡΚΟ επιδίωξε την είσπραξη του χρέους με νομικά μέσα και φαίνεται ότι ορισμένα ποσά έχουν ήδη καταβληθεί. Μέχρι το 2011 η παλιά ΛΑΡΚΟ είχε εισπράξει 5 εκατ. ευρώ από το εναπομείναν χρέος της βάσει της συμφωνίας του 1998. Εφόσον η παλιά ΛΑΡΚΟ έχει επίσης οφειλές έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, το τελευταίο εισέπραξε ολόκληρο το ποσό των 5 εκατ. ευρώ.

(30) Όσον αφορά τις άμεσες οφειλές της ΛΑΡΚΟ προς το Ελληνικό Δημόσιο, το Δημόσιο έστελνε σε τακτική βάση τιμολόγια για το ετήσιο ποσό των οφειλών, συμπεριλαμβανομένων των ετήσιων δεδουλευμένων τόκων, στη ΛΑΡΚΟ.

(31) Ως εκ τούτου, οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι το χρέος που προκύπτει από τη συμφωνία του 1998 δεν μπορεί να συνιστά κρατικούς πόρους και, σε κάθε περίπτωση, δεν υπήρξε επιλεκτικό πλεονέκτημα υπέρ της ΛΑΡΚΟ.

3.3. **Μέτρο 2: Η κρατική εγγύηση του 2008**

(32) Οι ελληνικές αρχές επικαλέστηκαν την ανακοίνωση περί εγγυήσεων ([12]), και ιδίως το τμήμα 3.2 της ανακοίνωσης, το οποίο περιλαμβάνει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να αποκλείσει την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης σε δεδομένη εγγύηση. Σύμφωνα με τις ελληνικές αρχές:

α) Η ΛΑΡΚΟ δεν ήταν προβληματική επιχείρηση την εποχή που χορηγήθηκε η εγγύηση·

β) η εμβέλεια της εγγύησης μπορούσε να μετρηθεί ορθά κατά τον χρόνο χορήγησής της·

γ) η εγγύηση χορηγήθηκε ως χρεωστικός τίτλος (ομολογιακό δάνειο) και μπορούσε επομένως να υπερβαίνει το 80 % του οφειλόμενου δανείου·

δ) η προμήθεια της τάξης του 1 % που καταβλήθηκε για την εγγύηση ήταν τιμή που καθορίστηκε βάσει κριτηρίων αγοράς, αντικατοπτρίζοντας τη χρηματοοικονομική ικανότητα της ΛΑΡΚΟ.

(33) Συνεπώς, οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι η κρατική εγγύηση του 2008 δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση.

(34) Οι ελληνικές αρχές αποσαφήνισαν ότι το μέτρο 2 χορηγήθηκε δυνάμει της υπουργικής απόφασης ΥΑ 2/93378/0025 της 22ας Δεκεμβρίου 2008 και κάλυπτε το ακριβές ποσό των 30 000 000 ευρώ

([12]) Ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10).

3.4. **Μέτρο 3: Η αύξηση του κεφαλαίου του 2009**

(35) Οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι η συμμετοχή του Δημοσίου στην αύξηση κεφαλαίου αποσκοπούσε στο να προστατεύσει την αξία της εταιρείας, ενόψει της επερχόμενης ιδιωτικοποίησής της και προκειμένου να εφαρμοστεί σχέδιο αναδιάρθρωσης. Στην απόφασή του, το Δημόσιο έλαβε υπόψη τη δυνητική οικονομική ανάπτυξη της ΛΑΡΚΟ, την αξία των στοιχείων του ενεργητικού της και τη γενική κατάσταση στην αγορά σιδηρονικελίου, καθώς και τα μέτρα αναδιάρθρωσης και εξοικονόμησης πόρων.

(36) Η συνεισφορά της ΕΤΕ στην αύξηση του κεφαλαίου ανήλθε σε 31 %. Σε αντίθεση με το Δημόσιο, η ΕΤΕ αποφάσισε να ασκήσει τα δικαιώματά της μόνο εν μέρει. Οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι στόχος της ΕΤΕ ήταν να διατηρήσει έναν βαθμό ελέγχου στην εταιρεία και, συνεπώς, οι ενέργειές της δεν θα πρέπει να θεωρηθούν έλλειψη εμπιστοσύνης στο μέλλον της ΛΑΡΚΟ. Πράγματι, η ΕΤΕ μείωσε τη συμμετοχή της στη ΛΑΡΚΟ στο ελάχιστο αναγκαίο βάσει της ελληνικής νομοθεσίας προκειμένου να έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί ορισμένων σημαντικών αποφάσεων στο διοικητικό συμβούλιο.

(37) Ο τρίτος μέτοχος, η ΔΕΗ, αποφάσισε ρητώς να μη συμμετάσχει στην αύξηση κεφαλαίου, αποδεχόμενη ότι η συμμετοχή της θα μειωνόταν. Οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι η ΔΕΗ δεν συμμετείχε διότι πρόθεσή της ήταν να επιτρέψει στο Δημόσιο να έχει μεγαλύτερη μετοχική πλειοψηφία ενόψει της ιδιωτικοποίησης της εταιρείας.

(38) Συνεπώς, οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι το Δημόσιο ενήργησε ως επενδυτής σε οικονομία της αγοράς και ότι, επομένως, η αύξηση του κεφαλαίου του 2009 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

(39) Όσον αφορά την ημερομηνία χορήγησης, οι ελληνικές αρχές δεν παρείχαν πειστικά στοιχεία. Τα πρακτικά της συνεδρίασης των μετόχων δείχνουν ότι το Ελληνικό Δημόσιο χορήγησε 15 000 000 ευρώ για την αύξηση του κεφαλαίου στις 15 Απριλίου 2009, δυνάμει του εγγράφου Οικ2/27694/0025 του Υπουργείου Οικονομικών στο πλαίσιο της συνολικής συνεισφοράς του Δημοσίου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, που ανήλθε σε 44 999 999,40 ευρώ. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις της ΛΑΡΚΟ για το 2009, η αύξηση του κεφαλαίου αποφασίστηκε στις 14 Μαΐου 2009, αλλά δεν αποσαφηνίζεται πότε έλαβε χώρα η πραγματική εισφορά του νέου κεφαλαίου.

3.5. **Μέτρο 4: Η κρατική εγγύηση του 2010**

(40) Οι ελληνικές αρχές εξήγησαν ότι, στο πλαίσιο της συμφωνίας του 1998, η παλιά ΛΑΡΚΟ προσέφυγε στα ελληνικά δικαστήρια για την αποπληρωμή του χρέους της ΛΑΡΚΟ και υπήρξε σειρά δικαστικών αποφάσεων και ακυρώσεων, μεταξύ άλλων σχετικά με χρέος ύψους περίπου 10,5 εκατ. ευρώ ([13]).

(41) Στο πλαίσιο προσφυγής εκ μέρους της ΛΑΡΚΟ και λόγω του κινδύνου ανεπανόρθωτης ζημίας, το ελληνικό ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο (Άρειος Πάγος) ανέστειλε την πληρωμή του χρέους ύψους 10,5 εκατ. ευρώ μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο. Η αναστολή χορηγήθηκε υπό τον όρο ότι η ΛΑΡΚΟ θα παρείχε εγγυητική επιστολή στην παλιά ΛΑΡΚΟ για το ποσό που αφορούσε η αναστολή. Η ΕΤΕ χορήγησε στη ΛΑΡΚΟ εγγυητική επιστολή για ποσό περίπου 10,8 εκατ. ευρώ (10,5 εκατ. ευρώ για το αρχικώς επίμαχο χρέος + 0,3 εκατ. ευρώ για τις αμοιβές δικηγόρων και τα δικαστικά έξοδα). Η εγγυητική επιστολή καλύφθηκε με τη σειρά της με κρατική εγγύηση για ολόκληρο το ποσό με προμήθεια 2 % σε ετήσια βάση για απεριόριστη περίοδο.

(42) Οι ελληνικές αρχές εξήγησαν ότι το μέτρο χορηγήθηκε από το Δημόσιο με την ιδιότητά του ως μετόχου με πρόθεση την εκπλήρωση των προϋποθέσεων της αναστολής και την προστασία της επένδυσής του από χρέη τα οποία θα μπορούσαν να κηρυχθούν ληξιπρόθεσμα. Άλλως, η αναστολή δεν θα ίσχυε και η παλιά ΛΑΡΚΟ θα είχε το δικαίωμα να επιδιώξει την είσπραξη του χρέους, πιθανόν με κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων της ΛΑΡΚΟ. Η ΛΑΡΚΟ θα μπορούσε έτσι να καταστεί αφερέγγυα. Σύμφωνα με τις ελληνικές αρχές, η ΕΤΕ δεν θα χορηγούσε την εγγυητική επιστολή χωρίς την κρατική εγγύηση.

(43) Οι ελληνικές αρχές αποσαφήνισαν ότι το μέτρο 4 χορηγήθηκε δυνάμει της υπουργικής απόφασης ΥΑ 2/923/0025 της 10ης Μαΐου 2010 και κάλυπτε το ακριβές ποσό των 10 510 824,95 ευρώ και 310 000 ευρώ για τις αμοιβές δικηγόρων και τα δικαστικά έξοδα, συνολικά 10 820 824,95 ευρώ.

3.6. **Μέτρο 5: Εγγυητικές επιστολές αντί για εκ των προτέρων καταβολή φορολογικού προστίμου το2010**

(44) Οι ελληνικές αρχές αποσαφήνισαν ότι το εν λόγω μέτρο αφορά μάλλον συμπληρωματικό φόρο παρά φορολογικό πρόστιμο. Ο συμπληρωματικός φόρος επιβλήθηκε διότι οι φορολογικές αρχές δεν αποδέχτηκαν οι ζημίες που προκύπτουν από συμβάσεις αντιστάθμισης (hedging) να αφαιρεθούν από τα καθαρά έσοδα, όπως υποστήριζε η ΛΑΡΚΟ. Οι ελληνικές αρχές αποσαφήνισαν επίσης ότι το δικαστήριο ζήτησε από τη ΛΑΡΚΟ να χορηγήσει εγγυητικές επιστολές συνολικής αξίας 4,7 εκατ. ευρώ.

([13]) Σύμφωνα με την παλιά ΛΑΡΚΟ, το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τους δεδουλευμένους τόκους επί του κεφαλαίου που αναγνωρίστηκε στη συμφωνία του 1998.

(45) Οι ελληνικές αρχές παρείχαν στοιχεία ότι η ΛΑΡΚΟ είχε το δικαίωμα να αντικαταστήσει την εκ των προτέρων καταβολή του συμπληρωματικού φόρου με εγγυητικές επιστολές βάσει γενικής νομικής διάταξης. Στη δικαστική απόφαση που επιτρέπει στη ΛΑΡΚΟ να αντικαταστήσει την εκ των προτέρων καταβολή του συμπληρωματικού φόρου με εγγυητικές επιστολές, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ([14]) εφαρμόστηκε στάθμιση στο πλαίσιο της οποίας λήφθηκαν υπόψη τα οφέλη του πιστωτή (Δημοσίου) και η βιωσιμότητα του οφειλέτη (ΛΑΡΚΟ) και αποφασίστηκε η προσωρινή αναστολή της υποχρέωσης για εκ των προτέρων καταβολή ποσού 47 εκατ. ευρώ (δηλαδή, του 25 % του συμπληρωματικού φόρου), και η αντικατάστασή της με εγγυητικές επιστολές συνολικού ύψους 4,7 εκατ. ευρώ. Η εν λόγω αναστολή ίσχυε μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης όσον αφορά την προσφυγή που κατέθεσε η ΛΑΡΚΟ κατά του Δημοσίου για την επιβολή συμπληρωματικού φόρου.

(46) Επιπλέον, οι ελληνικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι οι αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων δεν μπορούν να καταλογιστούν στο Δημόσιο.

(47) Οι ελληνικές αρχές εξήγησαν επίσης ότι, παρά την προσωρινή αναστολή, το Δημόσιο έχει στην πράξη ακυρώσει το οικονομικό αποτέλεσμα της συγκεκριμένης αναστολής, συμψηφίζοντας τον συμπληρωματικό φόρο που οφείλει η ΛΑΡΚΟ έναντι ποσών που οφείλει το Δημόσιο στη ΛΑΡΚΟ, όπως επιστροφές φόρου εισοδήματος ή ΦΠΑ. Αυτό κατέστη δυνατό βάσει της πρόσφατης νομοθεσίας για την ταχύτερη είσπραξη φόρων στην Ελλάδα.

(48) Τοιουτοτρόπως, το Δημόσιο φάνηκε όντως να έχει ήδη εισπράξει τουλάχιστον 16,1 εκατ. ευρώ από το οφειλόμενο ποσό όσον αφορά την εκ των προτέρων καταβολή του συμπληρωματικού φόρου της ΛΑΡΚΟ.

3.7. **Μέτρο 6: Οι κρατικές εγγυήσεις του 2011**

(49) Οι ελληνικές αρχές αποσαφήνισαν ότι κανένα από τα δύο δάνεια για τα οποία χορηγήθηκαν εγγυήσεις δεν ήταν ληξιπρόθεσμο. Το δάνειο των 20 εκατ. ευρώ χορηγήθηκε από την Αγροτική Τράπεζα ως αναχρηματοδότηση παλαιότερου δανείου ύψους 20 εκατ. ευρώ, το οποίο ήταν ληξιπρόθεσμο.

(50) Οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι οι δύο κρατικές εγγυήσεις δεν εμπεριείχαν κρατικούς πόρους, καθώς το Δημόσιο όφειλε στη ΛΑΡΚΟ 60 εκατ. ευρώ από επιστροφές ΦΠΑ. Τοιουτοτρόπως, εάν οι εγγυήσεις κατέπιπταν, τα ποσά μπορούσαν να συμψηφίσουν το οφειλόμενο χρέος από το Δημόσιο.

(51) Οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν επίσης ότι, εάν το μέτρο δεν συνιστά εγγύηση, θα πρέπει να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά, καθώς συνάδει με το προσωρινό πλαίσιο ([15]) και το σχετικό προσωρινό ελληνικό καθεστώς για τις εγγυήσεις δανείων («προσωρινό καθεστώς εγγύησης») ([16]). Ειδικότερα, οι αρχές θεώρησαν ότι, πέραν του γεγονότος ότι η ΛΑΡΚΟ ήταν προβληματική επιχείρηση την εποχή που χορηγήθηκε το μέτρο, οι λοιπές προϋποθέσεις του καθεστώτος πληρούνταν:

α) η ΛΑΡΚΟ ήταν μεγάλη εταιρεία·

β) το δάνειο των 30 εκατ. ευρώ ήταν επενδυτικό δάνειο, ενώ το δάνειο των 20 εκατ. ευρώ ήταν δάνειο αναχρηματοδότησης παλαιότερου δανείου, που χορηγήθηκε για επενδυτικούς σκοπούς·

γ) οι εγγυήσεις χορηγήθηκαν πριν από το τέλος του 2011·

δ) το συνολικό ποσό των δύο εγγυημένων δανείων υπερέβαινε το ετήσιο μισθολογικό κόστος της ΛΑΡΚΟ μόλις κατά 3 εκατ. ευρώ·

ε) οι εγγυήσεις κάλυπταν το 100 % του δανείου, αλλά το εν λόγω μέτρο ήταν η μόνη δυνατότητα για να έχει η ΛΑΡΚΟ πρόσβαση σε χρηματοδότηση, λόγω της ιδιαίτερης κατάστασης της ελληνικής οικονομίας·

στ) οι εγγυήσεις συμπεριλάμβαναν προμήθεια 1 % σε ετήσια βάση, η οποία θα πρέπει να θεωρηθεί προμήθεια της αγοράς.

(52) Τέλος, οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι, εάν η Επιτροπή κατέληγε στο συμπέρασμα ότι το μέτρο συνιστούσε ενίσχυση και ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του προσωρινού καθεστώτος εγγύησης, τα μέτρα θα πρέπει να θεωρηθούν ενίσχυση διάσωσης. Η εν λόγω ενίσχυση θα πρέπει να θεωρηθεί κοινοποιηθείσα, καθώς η Επιτροπή είχε ενημερωθεί για το μέτρο στην απάντηση της 16ης Μαρτίου 2012 στο ερωτηματολόγιο, όταν βρισκόταν στο στάδιο της αυτεπάγγελτης προκαταρκτικής έρευνας.

(53) Σύμφωνα με τις ελληνικές αρχές, η ενίσχυση συνάδει με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης εφόσον:

α) ήταν στήριξη ρευστότητας υπό μορφή εγγυήσεων δανείου·

β) ήταν επιβεβλημένη λόγω σοβαρών κοινωνικών δυσχερειών και δεν είχε αδικαιολόγητες δυσμενείς δευτερογενείς επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη·

([14]) Άρθρα 200-205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.
([15]) Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης (ΕΕ C 83 της 7.4.2009, σ. 1).
([16]) N 308/09, που εκδόθηκε στις 30 Ιουνίου 2009.

γ) οι ελληνικές αρχές έχουν προετοιμάσει σχέδιο αναδιάρθρωσης σε συνεργασία με την Επιτροπή·

δ) περιορίστηκε στο ποσό που απαιτείτο για τη διατήρηση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης για ορισμένο χρονικό διάστημα·

ε) τηρούσε τον όρο της «εφάπαξ ενίσχυσης», καθώς η ΛΑΡΚΟ δεν είχε λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης στο παρελθόν·

στ) η ΛΑΡΚΟ υπέβαλε επιχειρηματικό σχέδιο στο Δημόσιο, αιτιολογώντας την αναγκαιότητα της χρηματοδότησης ύψους 30 εκατ. ευρώ για επενδύσεις.

(54) Οι ελληνικές αρχές αποσαφήνισαν ότι το μέτρο 6 χορηγήθηκε δυνάμει: i) της υπουργικής απόφασης ΥΑ 2/95156/0025 της 30ής Δεκεμβρίου 2011, η οποία καλύπτει το ακριβές το ποσό των 30 000 000 ευρώ, και ii) της υπουργικής απόφασης ΥΑ 2/95161/0025 της 30ής Δεκεμβρίου 2011 για το ακριβές ποσό των 20 000 000 ευρώ.

4. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

(55) Η παρούσα απόφαση εξετάζει καταρχάς το ζήτημα του κατά πόσον η ΛΑΡΚΟ είναι προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Ακολούθως, στην απόφαση αξιολογείται κατά πόσον τα υπό εξέταση μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ της ΛΑΡΚΟ κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, τέλος, κατά πόσον μια τέτοια ενίσχυση θα μπορούσε να είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά.

4.1. **Δυσχέρειες της ΛΑΡΚΟ**

(56) Στην απόφαση της 6ης Μαρτίου 2013, και ιδίως στις αιτιολογικές σκέψεις 18-25, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα σε προκαταρκτική βάση ότι η ΛΑΡΚΟ ήταν προβληματική επιχείρηση την εποχή που χορηγήθηκαν τα εν λόγω 6 μέτρα. Τα βασικά οικονομικά στοιχεία της ΛΑΡΚΟ κατά την περίοδο 2007-2011 παρατίθενται στον πίνακα:

Βασικά οικονομικά στοιχεία της ΛΑΡΚΟ 2007-6/2012 (σε εκατ. ευρώ)

	2007	2008	2009	2010	2011	1ο εξάμηνο 2012 (*)
Κύκλος εργασιών	549,3	284	98,8	239	311	154,6
Κέρδη προ φόρων (ΚΠΦ)	23	– 116	– 105	6,4	6,5	– 12,2
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο	163,8	163,8	109	109	109	109
Ίδια κεφάλαια	104	– 0,4	– 35	– 31	– 26	– 39
Συνολικό χρέος	141,2	230,1	233,9	261,8	262,7	326,0
Χρέος/Ίδια κεφάλαια (δείκτης δανειακής εξάρτησης)	1,3	– 575,0	– 6,6	– 8,3	– 10,1	– 8,4

(*) Στοιχεία που υποβλήθηκαν από το ΤΑΙΠΕΔ.

(57) Το σημείο 10α) των κατευθυντήριων γραμμών για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων ορίζει ότι μια επιχείρηση θεωρείται προβληματική στην περίπτωση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εφόσον «έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών».Αυτή η διάταξη απηχεί τηνπαραδοχή ότι μια εταιρεία που αντιμετωπίζει σημαντική απώλεια του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου δεν θα είναι σε θέση να ανακόψει τη ζημιογόνο πορεία της, η οποία θα την οδηγήσει προς μια σχεδόν βέβαιη οικονομική εξαφάνιση βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα (όπως ορίζει το σημείο 9 των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης).

(58) Επιπλέον, σύμφωνα με το σημείο 11 των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης, μια εταιρεία μπορεί να θεωρηθεί προβληματική «όταν υπάρχουν οι συνήθεις ενδείξεις μιας προβληματικής επιχείρησης, όπως αύξηση των ζημιών, μείωση του κύκλου εργασιών, διόγκωση των αποθεμάτων, πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, φθίνουσα ταμειακή ροή, αυξανόμενη δανειοληψία, αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων καθώς και εξασθένηση ή εξαφάνιση της αξίας του καθαρού ενεργητικού». Επ' αυτού,σύμφωνα με το Γενικό Δικαστήριο, «η ύπαρξη αρνητικών ιδίων κεφαλαίων μπορεί να θεωρηθεί σημαντική ένδειξη της προβληματικής καταστάσεως μιας επιχειρήσεως» ([17]).

([17]) Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-102/07 Freistaat Sachsen κατά Επιτροπής και T-120/07 MB Immobilien and MB System κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-585, σκέψη 106.

(59) Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις της ΛΑΡΚΟ για την περίοδο 2007 — 1ο εξάμηνο 2012, δεν απωλέσθηκε πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της εταιρείας. Ωστόσο, κατά την ίδια περίοδο τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας κατέστησαν αρνητικά. Σε προγενέστερες υποθέσεις, η Επιτροπή έκρινε ότι, όταν μια εταιρεία έχει αρνητικά ίδια κεφάλαια, τούτο συνεπάγεται ουσιαστικά ότι ολόκληρο το εγγεγραμμένο κεφάλαιο αυτής της εταιρείας έχει απολεσθεί και τεκμαίρεται εκ προοιμίου ότι πληρούνται τα κριτήρια του σημείου 10α) των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης ([18]).

(60) Στην περίπτωση της ΛΑΡΚΟ, η Επιτροπή θεωρεί ότι φαίνεται να μην έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΛΑΡΚΟ, μόνον διότι η εταιρεία δεν έλαβε τα ενδεικνυόμενα μέτρα που συνήθως προβλέπονται από την ελληνική νομοθεσία ([19]). Τα εν λόγω ενδεικνυόμενα μέτρα θα είχαν ως στόχο τη μετατροπή των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας από αρνητικά σε θετικά και, ταυτοχρόνως, την αύξηση αυτών σε κατάλληλο επίπεδο. Τα εν λόγω ενδεικνυόμενα μέτρα μπορούν να είναι είτε κεφαλαιοποίηση των ζημιών είτε αύξηση του κεφαλαίου είτε αμφότερα.

(61) Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή θεωρεί ότι η κεφαλαιοποίηση των ζημιών θα είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια ολόκληρου του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της εταιρείας, δεδομένου ότι οι συσσωρευμένες ζημίες υπερέβαιναν το εγγεγραμμένο κεφάλαιο. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κριτήρια του σημείου 10(α) των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης πληρούνται στην προκειμένη περίπτωση από το 2008.

(62) Επιπλέον, όσον αφορά τα κριτήρια του σημείου 11 των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης, η Επιτροπή σημειώνει ότι η ΛΑΡΚΟ υπέστη σημαντική μείωση του κύκλου εργασιών της από το 2007 έως το 2009 και σημαντικές ζημίες το 2008 και το 2009, για συνολικό ποσό 221 εκατ. ευρώ (116 εκατ. ευρώ και 105 εκατ. ευρώ αντιστοίχως). Το 2010 και το 2011, η εταιρεία είχε αυξήσει τον κύκλο εργασιών και τα κέρδη της, αλλά όμως αυτές οι αυξήσεις δεν ήταν επαρκείς για την οικονομική ανάκαμψη της ΛΑΡΚΟ. Κατά την ίδια περίοδο, τα ίδια κεφάλαιά της παρέμειναν αρνητικά και το χρέος της συνέχισε να αυξάνεται. Επιπλέον, οι δραστηριότητες της ΛΑΡΚΟ κατέστησαν εκ νέου ζημιογόνες κατά το 1ο εξάμηνο του 2012.

(63) Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με το επιχείρημα των ελληνικών αρχών ότι η ΛΑΡΚΟ δεν ήταν προβληματική την περίοδο 2008-2009 επειδή οι ζημίες οφείλονταν στη μειωμένη τιμή του σιδηρονικελίου.

(64) Πρώτον, το γεγονός ότι η μείωση της τιμής του σιδηρονικελίου οδήγησε σε ζημίες και συνέβαλε στις δυσχέρειες της ΛΑΡΚΟ δεν αμβλύνει καθαυτό τη διαπίστωση ότι η ΛΑΡΚΟ κατέδειξε τις συνήθεις ενδείξεις προβληματικής επιχείρησης. Μία υγιής επιχείρηση θα πρέπει να προσαρμόσει το κόστος της στις εν λόγω μεταβολές της τιμής για να αποφύγει ζημίες.

(65) Δεύτερον, την περίοδο 2008-2009 η εταιρεία είχε αρνητικό μετοχικό κεφάλαιο και αυξανόμενο χρέος (αύξηση 63 % το 2007-2008). Αν και η τιμή του σιδηρονικελίου και ο κύκλος εργασιών αυξήθηκαν σημαντικά μετά το 2010, τα επακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα της ΛΑΡΚΟ δείχνουν ότι οι δυσχέρειές της παρέμεναν. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι ζημίες των ετών 2008 και 2009 οφείλονταν μόνο στις χαμηλές τιμές του σιδηρονικελίου.

(66) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η ΛΑΡΚΟ μπορεί να θεωρηθεί προβληματική κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης κατά την περίοδο που χορηγήθηκαν τα εν λόγω 6 μέτρα.

4.2. **Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης**

(67) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από το κράτος μέλος ή με κρατικούς πόρους και που στρεβλώνουν ή απειλούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.

(68) Κατά την πάγια πρακτική της Επιτροπής, και όπως επιβεβαιώνεται από τη νομολογία, το κριτήριο της αξιολόγησης του κατά πόσον μία συναλλαγή μεταξύ δημόσιου φορέα και επιχείρησης συνιστά κρατική εγγύηση είναι η αρχή του πιστωτή ή επενδυτή σε οικονομία της αγοράς («ΑΠΟΑ» ή «ΑΕΟΑ») ([20]). Από την αρχή αυτή προκύπτει ότι, όταν το Δημόσιο ενεργεί ως εμπορικός φορέας, πρέπει να το πράττει κατά τρόπο συγκρίσιμο με ιδιωτικό φορέα. Εάν το Δημόσιο δεν ενεργεί όπως ένας ιδιωτικός φορέας, μπορεί να εμπεριέχεται κρατική ενίσχυση. Με άλλα λόγια, το κριτήριο αναφοράς για να εκτιμηθεί εάν μία συναλλαγή εμπεριέχει κρατική ενίσχυση είναι εάν ιδιωτικός φορέας που βρίσκεται σε παρεμφερή κατάσταση θα συμπεριφερόταν κατά τον ίδιο τρόπο. Εφαρμόζοντας αυτή την αρχή, οι μη οικονομικές εκτιμήσεις δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη ως λόγοι για χορήγηση μέτρων στήριξης.

([18]) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση C 38/07, Arbel Fauvet Rail (ΕΕ L 238 της 5.9.2008, σ. 27), απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση C 27/2010, United Textiles (ΕΕ L 279 της 12.10.2012, σ. 30).

([19]) Σύμφωνα με το άρθρο 47 του ελληνικού νόμου 2190/1920, σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας καταστεί κατώτερο του 50 % του μετοχικού κεφαλαίου, οι μέτοχοι πρέπει να αποφασίσουν (εντός 6 μηνών από τη λήξη του αντίστοιχου οικονομικού έτους) είτε για τη λύση της εταιρείας είτε για την υιοθέτηση άλλων μέτρων.

([20]) Βλέπε, π.χ., υπόθεση C-305/89, Ιταλία κατά Επιτροπής(«Alfa Romeo»), Συλλογή 1991, σ. I-1603, σκέψεις 18 και 19· υπόθεση T-16/96, Cityflyer Express κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-757, σκέψη 51· συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-129/95, T-2/96 και T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke και Lech-Stahlwerke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-17, σκέψη 104· συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-268/08 και T-281/08, Land Burgenland and Austria κατά Επιτροπής,Συλλογή 2012, σ. II-0000, σκέψη 48.

4.2.1. *Μέτρο 1: Μη είσπραξη των οφειλών προς το Υπουργείο Οικονομικών*

(69) Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με το επιχείρημα των ελληνικών αρχών ότι η πίστωση από τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ) ήταν ιδιωτική πίστωση. Σύμφωνα με τον ελληνικό νόμο 1386/1983 (άρθρο 1) ([21]) για την ίδρυση του ΟΑΕ, «ο ΟΑΕ θα λειτουργεί προς όφελος του κοινωνικού συμφέροντος και υπό την εποπτεία του κράτους». Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ίδιου νόμου, το Δημόσιο ήταν ο μοναδικός μέτοχος του ΟΑΕ. Επιπλέον, το Δημόσιο είχε τη δυνατότητα να διορίσει άμεσα τον πρόεδρο καθώς και 2 από τα 8 μέλη του διοικητικού συμβουλίου και, έμμεσα, άλλα 4 μέλη. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι πόροι του ΟΑΕ συνιστούν κρατικούς πόρους και τοιουτοτρόπως οποιαδήποτε πίστωση από τον ΟΑΕ φαίνεται καταλογιστέα στο Δημόσιο.

(70) Τα στοιχεία που παρείχαν οι ελληνικές αρχές δείχνουν ότι το χρέος της ΛΑΡΚΟ προς τον ΟΑΕ (το οποίο στη συνέχεια μεταφέρθηκε στο Δημόσιο) αναφερόταν και εγγραφόταν σε τακτική βάση στο πλαίσιο της συμφωνίας διευθέτησης του χρέους του 1998. Μέρος του χρέους εισπράχθηκε όταν κατέστη δυνατή η κερδοφορία της εταιρείας. Το εν λόγω χρονικό διάστημα, η ΛΑΡΚΟ ανέλαβε επενδύσεις που μείωσαν τις αποπληρωμές, αλλά οι εν λόγω επενδύσεις έτυχαν της έγκρισης όλων των πιστωτών. Κατά τη συμφωνία, οι πιστωτές δεν είχαν δικαίωμα σε οποιαδήποτε αναγκαστική εκτέλεση του οφειλόμενου χρέους.

(71) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το μέτρο 1 συνάδει με την ΑΠΟΑ, εφόσον το Δημόσιο, ως πιστωτής, ενήργησε με τρόπο συγκρίσιμο με αυτόν ενός ιδιώτη πιστωτή, εφόσον χρησιμοποίησε όλα τα μέσα που διέθετε και εντός του συμβατικά συμφωνημένου πλαισίου, προκειμένου να εισπράξει το χρέος του.

4.2.2. *Μέτρο 2: Η κρατική εγγύηση του 2008*

(72) Οι κρατικές εγγυήσεις θέτουν σε κίνδυνο κρατικούς πόρους, αφού τυχόν κατάπτωσή τους επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Επιπλέον, κάθε εγγύηση που δεν αμείβεται κατάλληλα συνεπάγεται απώλεια οικονομικών πόρων για το Δημόσιο. Συνεπώς, το κριτήριο των κρατικών πόρων και του καταλογισμού στο Δημόσιο πληρούται για το εν λόγω μέτρο και αυτό δεν αμφισβητείται από τις ελληνικές αρχές.

(73) Η Επιτροπή διαφωνεί με το επιχείρημα των ελληνικών αρχών ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του τμήματος 3.2 της ανακοίνωσης περί εγγυήσεων. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η ΛΑΡΚΟ ήταν προβληματική εταιρεία το 2008. Επιπλέον, ετήσια προμήθεια εγγύησης της τάξης του 1 % δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντικατοπτρίζει τον κίνδυνο αθέτησης για τα εγγυημένα δάνεια, δεδομένων των σημαντικών οικονομικών δυσχερειών της ΛΑΡΚΟ και, ιδίως, του υψηλού δείκτη χρέους προς μετοχικό κεφάλαιο.

(74) Η Επιτροπή θεωρεί ότι ένας συνετός πιστωτής της αγοράς δεν θα χορηγούσε στη ΛΑΡΚΟ εγγύηση υπό αυτές τις προϋποθέσεις. Εφόσον το μέτρο χορηγήθηκε επιλεκτικά στη ΛΑΡΚΟ, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η κρατική εγγύηση του 2008 παρείχε επιλεκτικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο.

(75) Η ΛΑΡΚΟ δραστηριοποιείται σε έναν τομέα τα προϊόντα του οποίου αποτελούν αντικείμενο εμπορίας μεταξύ κρατών μελών και η ίδια εταιρεία εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της σε άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, πραγματοποιείται εξόρυξη, τήξη και εξευγενισμός νικελίου σε 6 κράτη μέλη πέραν της Ελλάδας, συγκεκριμένα στην Αυστρία, τη Φινλανδία, τη Γαλλία (Νέα Καληδονία), την Ισπανία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο ([22]). Το νικέλιο αποτελεί αντικείμενο εμπορίας σε σχεδόν όλα τα κράτη μέλη ([23]).

(76) Τα εν λόγω μέτρα δίνουν τη δυνατότητα στη ΛΑΡΚΟ να συνεχίσει να λειτουργεί έτσι ώστε να μη χρειάζεται να αντιμετωπίσει, όπως άλλοι ανταγωνιστές της, τις συνέπειες που κανονικά απορρέουν από τα προβληματικά οικονομικά αποτελέσματά της. Τούτο στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, καθώς άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις ίδιες αγορές είναι υποχρεωμένες να λειτουργούν χωρίς δημόσια στήριξη.

(77) Επομένως, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το μέτρο 2 συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση ισούται με το ποσό του εγγυημένου δανείου, διότι είναι αμφίβολο κατά πόσον η ΛΑΡΚΟ, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών δυσχερειών της, θα έβρισκε χρηματοδότηση στην αγορά ανεξαρτήτως όρων. Με άλλα λόγια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ΛΑΡΚΟ έτυχε πλεονεκτήματος ίσου με το ποσό του εγγυημένου δανείου, διότι χωρίς την κρατική εγγύηση δεν θα ήταν σε θέση να λάβει αυτή τη χρηματοδότηση από την αγορά.

(78) Η Επιτροπή δεν διαθέτει πληροφορίες που να καταδεικνύουν ότι ζητήθηκε η κατάπτωση της εγγύησης.

4.2.3. *Μέτρο 3: Η αύξηση κεφαλαίου του 2009*

(79) Η συμμετοχή του Δημοσίου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΡΚΟ το 2009 εμπεριέχει κρατικούς πόρους και καταλογίζεται στο Δημόσιο. Επομένως, το εν λόγω κριτήριο πληρούται και δεν αμφισβητείται από τις ελληνικές αρχές.

([21]) *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως*, ΦΕΚ Α 107 — 06.07.1994.
([22]) Πηγές: British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006-2010, http://www.bgs.ac.uk/· επίσης Nickel Institute, http://www.nickelinstitute.org
([23]) Πηγή: British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006-2010, http://www.bgs.ac.uk/

(80) Η Επιτροπή δεν έχει λάβει πειστικά στοιχεία από τις ελληνικές αρχές τα οποία θα αιτιολογούσαν το επιχείρημά τους ότι το Δημόσιο ενήργησε ως συνετός επενδυτής της αγοράς. Πράγματι, τα πρακτικά των συνεδριάσεων των μετόχων που προσκομίστηκαν ως αποδεικτικά στοιχεία υποδηλώνουν ότι κανένα σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν υποβλήθηκε στους μετόχους πριν από την αύξηση του κεφαλαίου, παρά το γεγονός ότι η ΛΑΡΚΟ ήταν προβληματική επιχείρηση. Επιπλέον, το τελικό ποσό αύξησης του κεφαλαίου ήταν ενδεχομένως ανεπαρκές για την κάλυψη του αρνητικού μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΡΚΟ και, συνεπώς, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί μέτρο που προστατεύει την αξία της εταιρείας και υποστηρίζει την αναδιάρθρωσή της.

(81) Όσον αφορά τη συμμετοχή της ΕΤΕ, η Επιτροπή υπενθυμίζει τη διευκρίνιση του Δικαστηρίου ότι «η χρονική σύμπτωση δεν μπορεί, αυτή και μόνο, ακόμη και αν υπάρχουν σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις, να αποτελέσει στοιχείο εκ του οποίου θα μπορούσε να συναχθεί ότι δεν υπήρξε κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 ΕΚ, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα λοιπά κρίσιμα πραγματικά ή νομικά στοιχεία» ([24]).

(82) Πράγματι, η μερική συμμετοχή της ΕΤΕ δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως απόδειξη συνακόλουθης συμμετοχής Δημοσίου και ιδιωτών μετόχων, διότι η ΕΤΕ εμπλεκόταν όχι μόνον ως μέτοχος, αλλά και ως πιστωτής της ΛΑΡΚΟ. Η απόφασή της να συμμετάσχει εν μέρει στην αύξηση του κεφαλαίου ήταν συνεπώς ένας τρόπος να προστατεύσει όχι μόνο την αξία της επένδυσής της αλλά και τη θέση της ως πιστωτή.

(83) Επιπλέον, το Δημόσιο είχε ήδη χορηγήσει στη ΛΑΡΚΟ κρατική εγγύηση το 2008. Επομένως, όπως καταδεικνύεται από τη σχετική νομολογία, η συμμετοχή του Δημοσίου στην αύξηση κεφαλαίου του 2009 δεν μπορεί να θεωρηθεί μεμονωμένα, αλλά πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο άλλων μέτρων ενίσχυσης ([25]).

(84) Τέλος, τα πρακτικά της συνεδρίασης των μετόχων δεν στηρίζουν το επιχείρημα των ελληνικών αρχών ότι πρόθεση της ΔΕΗ ήταν να επιτρέψει στο Δημόσιο να αποκτήσει ευρεία πλειοψηφία. Αντ' αυτού, η ΔΕΗ απλώς δήλωσε ότι δεν θα συμμετείχε στην αύξηση του κεφαλαίου.

(85) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι ένας συνετός επενδυτής της αγοράς δεν θα συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΡΚΟ υπό αυτές τις συνθήκες. Εφόσον το μέτρο χορηγήθηκε επιλεκτικά στη ΛΑΡΚΟ, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η συμμετοχή του Δημοσίου στην αύξηση κεφαλαίου του 2009 παρείχε στον δικαιούχο επιλεκτικό πλεονέκτημα.

(86) Για τους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 75 και 76 ανωτέρω, το μέτρο δύναται να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό.

(87) Επομένως, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το μέτρο 3 συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Εφόσον δεν αμφισβητείται ότι το Δημόσιο άσκησε πλήρως τα δικαιώματά του στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου [ασαφές], η αξία του μέτρου 3 ανέρχεται στο ποσό των 44 999 999,40 ευρώ.

(88) Όσον αφορά την ημερομηνία της χορήγησης, από τα πρακτικά της συνεδρίασης των μετόχων της 14ης Μαΐου 2009 προκύπτει ότι το Ελληνικό Δημόσιο χορήγησε 15 000 000 ευρώ για την αύξηση κεφαλαίου στις 15 Απριλίου 2009 ([26]), στο πλαίσιο της συνολικής συνεισφοράς του Δημοσίου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου [ασαφές], που ανήλθε σε 44 999 999,40 ευρώ. Η Επιτροπή δεν έχει πληροφορίες σχετικά με την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε το υπόλοιπο ποσό της συνεισφοράς του Δημοσίου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

4.2.4. *Μέτρο 4: Η κρατική εγγύηση του 2010*

(89) Για τους ίδιους λόγους με το μέτρο 2, το κριτήριο των κρατικών πόρων και του καταλογισμού στο Δημόσιο πληρούται για το μέτρο 4 και αυτό δεν αμφισβητήθηκε από τις ελληνικές αρχές.

(90) Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι μπορεί να αποτελεί κοινή επιχειρηματική πρακτική για τους μετόχους να παρέχουν εγγυήσεις σε περιστάσεις παρεμφερείς με την προκειμένη περίπτωση. Ωστόσο, εφόσον η ΕΤΕ ήταν επίσης μέτοχος της ΛΑΡΚΟ, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα ήταν φυσικό για τους μετόχους να επιμερίσουν αναλογικά την έκθεσή τους στον κίνδυνο που προκύπτει από την εν λόγω εγγύηση. Αντ' αυτού, το Δημόσιο ανέλαβε ολόκληρο τον κίνδυνο, παρέχοντας εγγύηση για ένα χρέος, ενώ η ΛΑΡΚΟ αντιμετώπιζε δυσχέρειες και είχε ήδη αυξανόμενη δανειοληψία.

(91) Όσον αφορά το μέτρο 2, οι προϋποθέσεις του τμήματος 3.2 της ανακοίνωσης περί εγγυήσεων δεν πληρούνται ούτε για το συγκεκριμένο μέτρο εφόσον η προμήθεια 2 % δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντικατοπτρίζει τον κίνδυνο αθέτησης από μέρους της ΛΑΡΚΟ.

([24]) Υπόθεση T-565/08 Corsica Ferries κατά Επιτροπής, απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2012, σκέψη 122.
([25]) Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-399 10 P και C-401 10 P Bouygues SA, Bouygues Télécom SA κατά Επιτροπής, και υπόθεση T-11/95, BP Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σκέψη 171.
([26]) Δυνάμει του εγγράφου Οικ2/27694/0025 του Υπουργείου Οικονομικών.

(92) Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι ένας συνετός πιστωτής της αγοράς δεν θα παρείχε στη ΛΑΡΚΟ εγγύηση υπό αυτές τις συνθήκες. Εφόσον το μέτρο παρασχέθηκε επιλεκτικά στη ΛΑΡΚΟ, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι παρείχε επιλεκτικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο.

(93) Για τους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 75 και 76 ανωτέρω, το μέτρο δύναται να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό.

(94) Επομένως, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το μέτρο 4 συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση ισούται με το εγγυημένο ποσό, διότι είναι σαφές ότι, ανεξαρτήτως των συνθηκών, κανένας συνετός φορέας της αγοράς δεν θα ήταν σε θέση να εγγυηθεί το συγκεκριμένο ποσό για τη ΛΑΡΚΟ, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών δυσχερειών της. Με άλλα λόγια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ΛΑΡΚΟ έτυχε πλεονεκτήματος ίσου με το εγγυημένο ποσό διότι χωρίς την κρατική εγγύηση δεν θα ήταν σε θέση να λάβει οποιαδήποτε εγγύηση από την αγορά.

(95) Η Επιτροπή δεν διαθέτει πληροφορίες που να καταδεικνύουν ότι ζητήθηκε η κατάπτωση της εγγύησης.

4.2.5. *Μέτρο 5: Εγγυητικές επιστολές αντί για εκ των προτέρων καταβολή φορολογικού προστίμου το 2010*

(96) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις διασαφηνίσεις των ελληνικών αρχών όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά του μέτρου 5.

(97) Υπό το πρίσμα των στοιχείων που προσκόμισαν οι ελληνικές αρχές, η Επιτροπή συμφωνεί ότι το δικαίωμα αντικατάστασης της εκ των προτέρων καταβολής του συμπληρωματικού φόρου με εγγυητικές επιστολές χορηγήθηκε στη ΛΑΡΚΟ από το δικαστήριο βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, τα οποία θα εφαρμόζονταν σε οποιαδήποτε εταιρεία βρισκόταν σε παρεμφερή κατάσταση. Συνεπώς, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το μέτρο 5 δεν εμπεριείχε επιλεκτικό πλεονέκτημα για τη ΛΑΡΚΟ.

4.2.6. *Μέτρο 6: Οι κρατικές εγγυήσεις του 2011*

(98) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις διασαφηνίσεις των ελληνικών αρχών όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά του μέτρου 6.

(99) Η Επιτροπή διαφωνεί με τις ελληνικές αρχές ότι το μέτρο 6 δεν εμπεριέχει κρατικούς πόρους. Πρώτον, όπως εξηγήθηκε αναφορικά με το μέτρο 2, οι κρατικές εγγυήσεις θέτουν σε κίνδυνο κρατικούς πόρους, αφού τυχόν κατάπτωσή τους επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Επιπλέον, κάθε εγγύηση που δεν αμείβεται με προμήθεια αγοράς συνεπάγεται απώλεια οικονομικών πόρων για το Δημόσιο. Επιπλέον, το επιχείρημα σχετικά με το οφειλόμενο χρέος των 60 εκατ. ευρώ σε ΦΠΑ φαίνεται να αντιβαίνει στις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν αναφορικά με το μέτρο 5, όπου οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι νομίμως και σκοπίμως δεν επέστρεψαν τον οφειλόμενο ΦΠΑ, προκειμένου να συμψηφίσουν την αναστολή της εκ των προτέρων καταβολής του συμπληρωματικού φόρου.

(100) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κριτήριο των κρατικών πόρων και του καταλογισμού στο Δημόσιο πληρούται για το εν λόγω μέτρο.

(101) Όπως και για τα μέτρα 2 και 4, οι προϋποθέσεις του τμήματος 3.2 της ανακοίνωσης περί εγγυήσεων δεν πληρούνται ούτε για το εν λόγω μέτρο.

(102) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι ένας συνετός πιστωτής της αγοράς δεν θα χορηγούσε, υπό αυτές τις συνθήκες, εγγύηση στη ΛΑΡΚΟ. Εφόσον το μέτρο χορηγήθηκε επιλεκτικά στη ΛΑΡΚΟ, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι χορηγήθηκε επιλεκτικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο.

(103) Για τους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 75 και 76 ανωτέρω, το μέτρο δύναται να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό.

(104) Ως εκ τούτου, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το μέτρο 6 συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Αναφορικά με το μέτρο 2, η Επιτροπή θεωρεί ότι το ποσό της ενίσχυσης ισούται με το ποσό των εγγυημένων δανείων, διότι είναι αμφίβολο κατά πόσο η ΛΑΡΚΟ, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών δυσχερειών της, θα έβρισκε χρηματοδότηση στην αγορά ανεξαρτήτως των όρων.

(105) Η Επιτροπή δεν διαθέτει πληροφορίες που να καταδεικνύουν ότι ζητήθηκε η κατάπτωση της εγγύησης.

4.2.7. *Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης*

(106) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα 1 και 5 δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση, ενώ τα μέτρα 2, 3, 4 και 6 συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

(107) Συνεπώς, η κρατική ενίσχυση που περιλαμβάνεται στο μέτρο 2 ανέρχεται σε 30 000 000 ευρώ και χορηγήθηκε στις 22 Δεκεμβρίου 2008. Η κρατική ενίσχυση που περιλαμβάνεται στο μέτρο 3 ανέρχεται σε 44 999 999,40 ευρώ, αλλά η (οι) ημερομηνία(-ες) χορήγησης πρέπει να διασαφηνιστούν από τις ελληνικές αρχές. Η κρατική ενίσχυση που περιλαμβάνεται στο μέτρο 4 ανέρχεται σε 10 820 824,95 ευρώ, χορηγήθηκε στις 10 Μαΐου 2010 και η συνολική κρατική ενίσχυση που περιλαμβάνεται στο μέτρο 6 ανέρχεται σε 50 000 000 ευρώ (που προκύπτουν από 30 000 000 ευρώ + 30 000 000 ευρώ) και χορηγήθηκε στις 30 Δεκεμβρίου 2011.

4.3. **Παράνομη ενίσχυση**

(108) Τα μέτρα 2, 3, 4 και 6 συνιστούν κρατική ενίσχυση και χορηγήθηκαν κατά παράβαση των υποχρεώσεων κοινοποίησης και αναστολής που θεσπίζονται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Κατά συνέπεια, τα εν λόγω μέτρα συνιστούν παράνομη κρατική ενίσχυση.

4.4. **Συμβατότητα της ενίσχυσης**

(109) Στον βαθμό που τα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, η συμβατότητά τους πρέπει να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα των εξαιρέσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου.

(110) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, το κράτος μέλος οφείλει να επικαλεσθεί τους τυχόν λόγους που συνηγορούν υπέρ της συμβατότητας και να αποδείξει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτεί η συμβατότητα αυτή ([27]).

4.4.1. *Συμβατότητα των μέτρων 2, 4 και 6*

(111) Αναφορικά με τα μέτρα 2 και 4, οι ελληνικές αρχές δεν επικαλέστηκαν τους τυχόν λόγους που συνηγορούν υπέρ της συμβατότητας, διότι υποστήριξαν ότι τα μέτρα δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση.

(112) Δεδομένου ότι τα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση, θα πρέπει να αξιολογηθούν όσον αφορά τη συμβατότητά τους βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ της Συνθήκης, και ιδίως βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, εφόσον η ΛΑΡΚΟ ήταν προβληματική επιχείρηση τουλάχιστον από το 2008. Σύμφωνα με το σημείο 20 των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης, «μια προβληματική επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρείται ως το ενδεδειγμένο μέσο για την προώθηση άλλων πολιτικών στόχων μέχρις ότου εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά της. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις σε προβληματικές επιχειρήσεις μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων χωρίς να επηρεάζουν τις συναλλαγές σε βάρος του κοινοτικού συμφέροντος μόνον εφόσον τηρούνται οι όροι που παρατίθενται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές».

(113) Ωστόσο, οι σχετικές προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης (τμήμα 3.1) δεν πληρούνται στην προκειμένη περίπτωση. Οι εγγυήσεις δεν έληξαν μετά την παρέλευση 6 μηνών και οι ελληνικές αρχές δεν κοινοποίησαν κανένα σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο θα αποκαθιστούσε τη βιωσιμότητα της εταιρείας, ενώ δεν εφαρμόστηκαν αντισταθμιστικά μέτρα προκειμένου να αμβλυνθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τέλος, δεν υπάρχουν στοιχεία ότι η ενίσχυση περιορίστηκε στο ελάχιστο αναγκαίο, ιδίως μέσω σημαντικής ίδιας συνεισφοράς του δικαιούχου της ενίσχυσης. Οι αρχές δεν παρείχαν σχέδιο εκκαθάρισης.

(114) Όσον αφορά το μέτρο 6, οι ελληνικές αρχές υποστήριξαν ότι ήταν συμβιβάσιμο με το προσωρινό πλαίσιο και το προσωρινό καθεστώς εγγύησης και, σε κάθε περίπτωση, χαρακτηρίστηκε ως ενίσχυση διάσωσης.

(115) Η Επιτροπή διαφωνεί με τα επιχειρήματα των ελληνικών αρχών. Θεωρεί ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του προσωρινού πλαισίου και του προσωρινού καθεστώτος εγγύησης, εφόσον η ΛΑΡΚΟ ήταν προβληματική επιχείρηση. Το συνολικό ποσοστό των δύο εγγυήσεων υπερέβαινε το ετήσιο μισθολογικό κόστος της ΛΑΡΚΟ, η εγγύηση υπερέβαινε το 90 % του δανείου και η προμήθεια ύψους 1 % σε ετήσια βάση δεν μπορούσε να θεωρηθεί προμήθεια της αγοράς, η οποία αντικατοπτρίζει τον κίνδυνο αθέτησης για το εγγυημένο ποσό.

(116) Όσον αφορά το επιχείρημα ότι το μέτρο συνιστούσε ενίσχυση διάσωσης, αν και η Επιτροπή διεξάγει συνομιλίες με τις ελληνικές αρχές σχετικά με τη ΛΑΡΚΟ από το 2011, οι αρχές ουδέποτε ανέφεραν ότι οι εγγυήσεις του 2011 θα πρέπει να θεωρηθούν ενίσχυση διάσωσης ούτε κοινοποίησαν το μέτρο ως ενίσχυση διάσωσης. Πράγματι, στην απάντηση της 16ης Μαρτίου 2012 στο ερωτηματολόγιο, οι ελληνικές αρχές δήλωσαν ρητώς ότι η εταιρεία δεν επωφελήθηκε από ενίσχυση διάσωσης και/ή αναδιάρθρωσης την τελευταία δεκαετία.

([27]) Υπόθεση C-364/90, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-2097, σκέψη 20.

(117) Ούτε πληρούνται, εξάλλου, οι σχετικές προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης στην προκειμένη περίπτωση. Οι εγγυήσεις του 2011 δεν έληξαν μετά την παρέλευση 6 μηνών και οι ελληνικές αρχές δεν κοινοποίησαν σχέδιο αναδιάρθρωσης ή σχέδιο εκκαθάρισης. Το επιχειρηματικό σχέδιο που αιτιολογεί την αναγκαιότητα των 30 εκατ. ευρώ για επενδύσεις δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση για ένα συμβατό σχέδιο αναδιάρθρωσης για τους σκοπούς των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το εν λόγω σχέδιο δεν αποσκοπούσε στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας της εταιρείας, και δεν προβλέφθηκαν ούτε εφαρμόστηκαν αντισταθμιστικά μέτρα προκειμένου να αμβλυνθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τέλος, δεν υπήρξαν στοιχεία ότι η ενίσχυση περιορίστηκε στο ελάχιστο αναγκαίο, ιδίως μέσω σημαντικής ίδιας συνεισφοράς του δικαιούχου της ενίσχυσης. Ούτε και οι αρχές παρείχαν σχέδιο εκκαθάρισης.

(118) Η Επιτροπή δεν εντόπισε τυχόν λόγους που συνηγορούν υπέρ της συμβατότητας των μέτρων 2, 4 και 6.

(119) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί τα μέτρα 2, 4 και 6 ασυμβίβαστα με την εσωτερική αγορά.

4.4.2. *Συμβατότητα του μέτρου 3*

(120) Οι ελληνικές αρχές δεν προσδιόρισαν τυχόν λόγους που συνηγορούν υπέρ της συμβατότητας του μέτρου 3, διότι υποστήριξαν ότι το μέτρο δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση.

(121) Δεδομένου ότι το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, θα πρέπει να αξιολογηθεί αναφορικά με τη συμβατότητά του βάσει των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 112 ανωτέρω. Ωστόσο, ούτε στην προκειμένη περίπτωση πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Οι ελληνικές αρχές ουδέποτε κοινοποίησαν σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο θα αποκαθιστούσε τη βιωσιμότητα της εταιρείας και δεν εφαρμόστηκαν αντισταθμιστικά μέτρα προκειμένου να αμβλυνθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τέλος, δεν υπήρξαν στοιχεία ότι η ενίσχυση περιορίστηκε στο ελάχιστο αναγκαίο, ιδίως μέσω σημαντικής ίδιας συνεισφοράς του δικαιούχου της ενίσχυσης.

(122) Η Επιτροπή δεν εντόπισε τυχόν λόγους που συνηγορούν υπέρ της συμβατότητας του εν λόγω μέτρου.

(123) Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θεωρεί το μέτρο 3 ασυμβίβαστο με την εσωτερική αγορά.

4.5. **Ανάκτηση**

(124) Σύμφωνα με τη Συνθήκη και την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή είναι αρμόδια να αποφασίσει κατά πόσον το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να καταργήσει ή να τροποποιήσει ενίσχυση εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά ([28]). Από την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι η υποχρέωση για το κράτος μέλος να καταργήσει ενίσχυση την οποία η Επιτροπή θεωρεί ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά αποσκοπεί στην επαναφορά στην προτέρα κατάσταση ([29]). Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ο εν λόγω στόχος επιτυγχάνεται εφόσον ο δικαιούχος επιστρέψει τα ποσά που χορηγήθηκαν ως παράνομη ενίσχυση, χάνοντας με τον τρόπο αυτό το πλεονέκτημα που απολάμβανε στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές του, και επανέρχονται τα πράγματα στην προ της καταβολής της ενίσχυσης κατάσταση ([30]).

(125) Σύμφωνα με τη νομολογία, το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου ([31]) ανέφερε ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο […]».

(126) Επομένως, δεδομένου ότι κανένα από τα εν λόγω μέτρα δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή, κατά παράβαση του άρθρου 108 της Συνθήκης και θεωρούνται, συνεπώς, παράνομες και ασυμβίβαστες ενισχύσεις, θα πρέπει να ανακτηθούν προκειμένου να αποκατασταθεί η κατάσταση που υπήρχε στην αγορά πριν από τη χορήγησή τους. Η ανάκτηση θα πρέπει να έχει ως σημείο εκκίνησης τη στιγμή που χορηγήθηκε το πλεονέκτημα στον δικαιούχο, δηλαδή όταν η ενίσχυση τέθηκε στη διάθεσή του, ο οποίος επιβαρύνεται με τους τόκους ανάκτησης έως την πραγματική ανάκτηση της ενίσχυσης.

5. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(127) Τα μέτρα 1 και 5 δεν συνιστούν ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

(128) Η Ελλάδα εφάρμοσε παρανόμως τα μέτρα 2, 3, 4 και 6 κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

([28]) Βλέπε Υπόθεση C-70/72, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1973, σ. 813, σκέψη 13.
([29]) Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4103, σκέψη 75.
([30]) Βλέπε υπόθεση C-75/97, Βέλγιο κατά Επιτροπής, [1999] Συλλογή 1999, σ. I-3671, σκέψεις 64 και 65.
([31]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

(129) Ειδικότερα, τα μέτρα 2, 4 και 6 (κρατικές εγγυήσεις του 2008, του 2010 και του 2011) υπέρ της ΛΑΡΚΟ συνιστούσαν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και ήταν ασυμβίβαστα με την εσωτερική αγορά, διότι δεν πληρούνταν οι σχετικές προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης και δεν εντοπίστηκαν άλλοι λόγοι που να συνηγορούν υπέρ της συμβατότητας.

(130) Το μέτρο 3 (η συμμετοχή του Δημοσίου στην αύξηση του κεφαλαίου της ΛΑΡΚΟ το 2009) συνιστούσε επίσης κρατική ενίσχυση και ήταν ασυμβίβαστο με τη Συνθήκη, διότι δεν πληρούνταν οι σχετικές προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης και δεν εντοπίστηκε άλλη βάση συμβατότητας.

(131) Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Ελλάδα συμφώνησε να εκδοθεί η παρούσα απόφαση στην αγγλική γλώσσα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η μη είσπραξη των οφειλών προς το Υπουργείο Οικονομικών και οι εγγυητικές επιστολές αντί της εκ των προτέρων καταβολής φορολογικού προστίμου το 2010, που εφάρμοσε η Ελλάδα όσον αφορά τη ΛΑΡΚΟ, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

Άρθρο 2

Η κρατική ενίσχυση που ανέρχεται σε 135 820 824,35 ευρώ, με τη μορφή κρατικών εγγυήσεων προς τη ΛΑΡΚΟ Γενική Μεταλλευτική & Μεταλλουργική Α.Ε. το 2008, το 2010 και το 2011 και συμμετοχής του Δημοσίου στην αύξηση το κεφαλαίου της εταιρείας το 2009, και που χορηγήθηκε παρανόμως από την Ελλάδα κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

Άρθρο 3

1. Η Ελλάδα ανακτά τη μη συμβιβάσιμη ενίσχυση που ορίζεται στο άρθρο 2 από τον δικαιούχο.

2. Τα ανακτώμενα ποσά περιλαμβάνουν τόκους παραγόμενους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων έως την ημερομηνία της πραγματικής τους ανάκτησης.

3. Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ([32]), όπως τροποποιήθηκε.

4. Όσον αφορά το μέτρο 3, η Ελλάδα προσδιορίζει τις ακριβείς ημερομηνίες κατά τις οποίες χορήγησε τη συνεισφορά της στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου το 2009.

5. Η Ελλάδα ακυρώνει όλες τις οφειλόμενες καταβολές της ενίσχυσης που ορίζονται στο άρθρο 2 από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 4

1. Η ανάκτηση της ενίσχυσης που ορίζεται στο άρθρο 2 είναι άμεση και αποτελεσματική.

2. Η Ελλάδα εξασφαλίζει την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

1. Εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, η Ελλάδα διαβιβάζει στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) το συνολικό ποσό (αρχικό κεφάλαιο και τόκους ανάκτησης) που θα πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο·

β) λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν για τη συμμόρφωση με την παρούσα απόφαση·

γ) έγγραφα τα οποία να αποδεικνύουν ότι ζητήθηκε από τον δικαιούχο η επιστροφή της ενίσχυσης.

([32]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

2. Η Ελλάδα τηρεί την Επιτροπή ενήμερη σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης έως ότου ολοκληρωθεί η ανάκτηση της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 2. Μετά από απλό αίτημα της Επιτροπής, διαβιβάζει αμέσως πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει ή σχεδιάζει να λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση. Διαβιβάζει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά της ενίσχυσης και των τόκων ανάκτησης που έχουν ήδη ανακτηθεί από τον δικαιούχο.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 27 Μαρτίου 2014.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΑ, ΤΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΗΔΗ ΑΝΑΚΤΗΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Δικαιούχος — Μέτρο	Συνολικό ποσό της καταβληθείσας ενίσχυσης	Συνολικό ποσό των ενισχύσεων προς ανάκτηση (κεφάλαιο)	Ήδη ανακτηθέν συνολικό ποσό	
			Κεφάλαιο	Τόκοι ανάκτησης
ΛΑΡΚΟ — Μέτρο 2	30 000 000	30 000 000	0	0
ΛΑΡΚΟ — Μέτρο 3	44 999 999,40	44 999 999,40	0	0
ΛΑΡΚΟ — Μέτρο 4	10 820 824,95	10 820 824,95	0	0
ΛΑΡΚΟ — Μέτρο 6	50 000 000	50 000 000	0	0